

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 12ης Ιουλίου 2000 *

Στην υπόθεση T-45/00,

Conseil national des professions de l'automobile, με έδρα τη Suresnes (Γαλλία),

Federation nationale des distributeurs, loueurs et reparateurs de materiels de bâtiments de travaux publics et de manutention, με έδρα το Joinville-le-Pont (Γαλλία),

Auto Contrôle 31 SA, με έδρα την Τουλούζη (Γαλλία),

YAM 31 SARL, με έδρα την Τουλούζη,

Roux SA, με έδρα το Saint-Denis-de-Saintonge (Γαλλία),

Marc Foucher-Creteau, κάτοικος Παρισιού (Γαλλία),

Verdier distribution SARL, με έδρα το Juvignac (Γαλλία),

εκπροσωπούμενοι από τον C. Bourgeon, δικηγόρο Παρισιού, με αντίκλητο στο
Λουξεμβούργο τον δικηγόρο F. Brouxel, 6, rue Zithe,

προσφεύγοντες,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον W. Wils, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως του κανονισμού (ΕΚ) 2790/1999 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1999, για την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 3, της Συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών (ΕΕ L 336, σ. 21),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, πρόεδρο, J. Azizi και M. Jaeger, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Το ιστορικό της διαφοράς

- 1 Ο κανονισμός (ΕΚ) 2790/1999 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1999, για την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 3, της Συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών (ΕΕ L 336, σ. 21, στο εξής: προσβαλλόμενος κανονισμός), κηρύσσει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ ανεφάρμοστο στις συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες συνάπτονται μεταξύ δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων, εκάστη των οποίων δραστηριοποιείται, για τον σκοπό της συμφωνίας, σε διαφορετικό επίπεδο της αλυσίδας παραγωγής ή διανομής, και οι οποίες αφορούν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα μέρη μπορούν να προμηθεύονται, να πωλούν ή να μεταπωλούν ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες (στο εξής: κάθετες συμφωνίες).
- 2 Οι προσφεύγοντες αποτελούν μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (στο εξής: ΜΜΕ) ή, στην περίπτωση του Conseil national des professions de l'automobile (στο εξής: CNPA) και της Fédération nationale des distributeurs, loueurs et réparateurs de matériels de bâtiments de travaux publics et de manutention (στο εξής: DLR), εκπροσωπούν τα συμφέροντα τέτοιων επιχειρήσεων. Οι εν λόγω ΜΜΕ συνδέονται με κάθετες συμφωνίες εμπόπτους στο πεδίο εφαρμογής του προσβαλλομένου κανονισμού.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

3 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 29 Φεβρουαρίου 2000, οι προσφεύγοντες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.

4 Οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει τον προσβαλλόμενο κανονισμό,

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

5 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 5 Απριλίου 2000, η Επιτροπή προέβαλε, δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ένσταση απαραδέκτου.

6 Με την ένστασή της, η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη,

— να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

- 7 Οι προσφεύγοντες κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους επί της ενστάσεως απαραδέκτου στις 18 Μαΐου 2000.

Επί του παραδεκτού

- 8 Δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, η διαδικασία επί της ενστάσεως απαραδέκτου συνεχίζεται προφορικά, εκτός αν το Πρωτοδικείο αποφασίσει άλλως. Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, εν προκειμένω, έχει επαρκώς διαφωτιστεί από τα στοιχεία της δικογραφίας και ότι παρέλκει η προφορική διαδικασία.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 9 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν μπορεί να θεωρηθεί απόφαση η οποία ελήφθη υπό τη μορφή κανονισμού και η οποία αφορά άμεσα και ατομικά τους προσφεύγοντες υπό την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ. Πρόκειται συγκεκριμένα για πράξη αμιγώς κανονιστικού χαρακτήρα. Συνεπώς, η προσφυγή είναι अपαραδέκτη.

- 10 Οι προσφεύγοντες απαντούν ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλείται το άρθρο 230 ΕΚ, δεδομένου ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός εκδόθηκε κατά παράβαση των ουσιαστών διαδικαστικών τύπων που προβλέπονται στο άρθρο 83, παράγραφος 1, ΕΚ και κατά παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ.
- 11 Εν συνεχεία, οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός συνιστά στην πραγματικότητα απόφαση που τους αφορά άμεσα και ατομικά. Προς τούτο, εξηγούν ότι αποτελούν ή εκπροσωπούν ΜΜΕ οι οποίες, ως διανομείς, τελούν σε κατάσταση οικονομικής εξαρτήσεως έναντι των μεγάλων προμηθευτών. Λόγω της εφαρμογής του προσβαλλομένου κανονισμού, οι κάθετες συμφωνίες που συνεπάγονται αυτή την κατάσταση οικονομικής εξαρτήσεως και οι οποίες καταργούν κάθε ανταγωνισμό στο πλαίσιο ενός σήματος, εκφεύγουν της εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ και της κυρώσεως που συνίσταται σε *ex tunc* ακυρότητα και προβλέπεται στο άρθρο 81, παράγραφος 2, ΕΚ. Οι προσφεύγοντες τονίζουν το σωρευτικό αποτέλεσμα των περιορισμών του ανταγωνισμού που περιέχονται στις κάθετες συμφωνίες (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 1977, 26/76, *Metro* κατά *Επιτροπής*, Συλλογή τόμος 1977, σ. 567, και της 22ας Οκτωβρίου 1986, 75/84, *Metro* κατά *Επιτροπής*, Συλλογή 1986, σ. 3021).
- 12 Τέλος, αναφερόμενοι στις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 16ης Απριλίου 1970, 63/69, *Compagnie française commerciale et financière* κατά *Επιτροπής* (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 299), και της 5ης Μαΐου 1977, 101/76, *Koninklijke Scholten Honig* κατά *Συμβουλίου και Επιτροπής* (Συλλογή τόμος 1977, σ. 257), οι προσφεύγοντες παρατηρούν ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός ουδόλως ορίζει την αντικειμενική νομική και πραγματική κατάσταση που θα δικαιολογούσε παράβαση των διατάξεων της Συνθήκης ΕΚ.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 13 Επιβάλλεται κατ' αρχάς η διαπίστωση ότι με την προσφυγή, η οποία ασκήθηκε από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σκοπείται η ακύρωση κανονισμού εκδοθέντος από την

Επιτροπή. Συνεπώς, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς των προσφευγόντων, το παραδεκτό της προσφυγής πρέπει να εκτιμηθεί υπό το φως των προϋποθέσεων του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.

- 14 Ο ισχυρισμός των προσφευγόντων ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός εκδόθηκε κατά παράβαση, αφενός, των ουσιαστών τύπων του άρθρου 83, παράγραφος 1, ΕΚ, που προβλέπει ότι οι αναγκαίοι κανονισμοί για την εφαρμογή των αρχών που αναφέρονται στα άρθρα 81 ΕΚ και 82 ΕΚ θεσπίζονται από το Συμβούλιο, και, αφετέρου, του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ δεν έχει καμία επίπτωση στο ενδεχόμενο παραδεκτό της παρούσας προσφυγής. Μια τέτοια επιχειρηματολογία αφορά, συγκεκριμένα, την ουσία της υποθέσεως. Επιπλέον, μια πράξη της Επιτροπής που τυγχάνει του τεκμηρίου νομιμότητας (απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1999, C-199/92 P, Hüls κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4287, σκέψη 84) δεν χρειάζεται να ορίζει «την αντικειμενική νομική και πραγματική κατάσταση που δικαιολογεί παράβαση των διατάξεων της Συνθήκης ΕΚ».
- 15 Εν συνεχεία, σύμφωνα με το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να ασκεί προσφυγή κατά αποφάσεως που, αν και εκδίδεται ως κανονισμός, το αφορά άμεσα και ατομικά. Ο σκοπός της διατάξεως αυτής είναι, μεταξύ άλλων, να αποφευχθεί η δυνατότητα των κοινοτικών οργάνων να αποκλείουν, με την απλή επιλογή του τύπου του κανονισμού, την προσφυγή ιδιότητά κατά αποφάσεως που τον αφορά άμεσα και ατομικά και να καταστεί έτσι σαφές ότι η επιλογή του τύπου δεν μπορεί να μεταβάλει τη φύση μιας πράξεως (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιουνίου 1980, 789/79 και 790/79, Calpak και Società Emiliana Lavorazione Frutta κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 311, σκέψη 7, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 28ης Οκτωβρίου 1993, T-476/93, FRSEA και FNSEA κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1993, σ. II-1187, σκέψη 19). Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι το κριτήριο διακρίσεως μεταξύ κανονισμού και αποφάσεως πρέπει να αναζητείται στη γενική ή όχι ισχύ της επίμαχης πράξεως (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 1982, 307/81, Alusuisse κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 3463, σκέψη 8).
- 16 Επομένως, πρέπει να καθοριστεί η φύση της προσβαλλομένης πράξεως.

- 17 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός κηρύσσει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ ανεφάρμοστο στις κάθετες συμφωνίες. Ο προσβαλλόμενος κανονισμός που ορίζει το πεδίο εφαρμογής του κατά τρόπο αφηρημένο απευθύνεται σε όλες τις επιχειρήσεις τις οποίες αφορούν συμπτράξεις κάθετου χαρακτήρα.
- 18 Επομένως, ο προσβαλλόμενος κανονισμός έχει, λόγω του περιεχομένου του, κανονιστικό χαρακτήρα και δεν συνιστά απόφαση υπό την έννοια του άρθρου 249 ΕΚ.
- 19 Ωστόσο, ο κανονιστικός χαρακτήρας του προσβαλλομένου κανονισμού δεν αποκλείει ότι μπορεί να αφορά άμεσα και ατομικά ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89, Codorniu κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-1853, σκέψη 19· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Σεπτεμβρίου 1995, T-480/93 και T-483/93, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2305, σκέψη 66, και της 13ης Δεκεμβρίου 1995, T-481/93 και T-484/93, Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2941, σκέψη 50).
- 20 Όσον αφορά κατ' αρχάς το αν ο προσβαλλόμενος κανονισμός αφορά ατομικά τους προσφεύγοντες, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, για να μπορεί να θεωρηθεί ότι μια πράξη γενικής ισχύος αφορά ατομικά ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, πρέπει το πρόσωπο αυτό να θίγεται από την επίμαχη πράξη λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων ιδιοτήτων ή μιας πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 237· διατάξεις του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 1997, T-122/96, Federolio κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1559, σκέψη 59, και της 29ης Απριλίου 1999, T-120/98, Alce κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-1395, σκέψη 19).
- 21 Συναφώς, οι προσφεύγοντες τονίζουν την οικονομική εξάρτησή τους ή, στην περίπτωση του CNPA και της DLR, την οικονομική εξάρτηση των μελών τους έναντι

των μεγάλων προμηθευτών και την αδυναμία, λόγω του προσβαλλομένου κανονισμού, να επικαλεστούν την κύρωση της *ex tunc* ακυρότητας που προβλέπεται στο άρθρο 81, παράγραφος 2, ΕΚ, για τις κάθετες συμφωνίες οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προσβαλλομένου κανονισμού.

- 22 Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι από πάγια νομολογία προκύπτει ότι το παραδεκτό των προσφυγών που ασκούνται από ενώσεις μπορεί να γίνει δεκτό όταν αυτές εκπροσωπούν τα συμφέροντα των μελών τους, τα οποία θα μπορούσαν παραδεκτως να ασκήσουν προσφυγή (απόφαση *Exporteurs in Levende Varkens* κ.λπ. κατά Επιτροπής, παρατεθείσα στη σκέψη 19 ανωτέρω, σκέψη 64· διάταξη *Federolio* κατά Επιτροπής, παρατεθείσα στη σκέψη 20 ανωτέρω, σκέψη 61).
- 23 Ωστόσο, η χορηγούμενη από τον κανονισμό εξαίρεση, που συνεπάγεται τη μη εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, και, κατά συνέπεια, της συνισταμένης σε ακυρότητα κυρώσεως που προβλέπεται στο άρθρο 81, παράγραφος 2, ΕΚ, αφορά τους προσφεύγοντες λόγω της αντικειμενικής ιδιότητάς τους ως επιχειρηματιών συνδεομένων με συμπράξεις κάθετου χαρακτήρα, όπως αφορά και όλους τους λοιπούς επιχειρηματίες που μετέχουν σε τέτοιες συμπράξεις. Ως προς την κατάσταση οικονομικής εξαρτήσεως που προβάλλουν οι προσφεύγοντες, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το γεγονός αυτό δεν είναι ικανό να τους χαρακτηρίσει σε σχέση με κάθε άλλο επιχειρηματία, δεδομένου ότι, όπως οι ίδιοι οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν με την προσφυγή τους, στη Γαλλία «πολλές χιλιάδες [MME]» και στην Ευρώπη «πολλές δεκάδες χιλιάδες MME» εκτίθενται στην κατάσταση αυτή.
- 24 Τέλος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το CNPA και η DLR δεν διεκδικούν κανένα δικαίωμα διαδικαστικής φύσεως και δεν προβάλλουν κανένα ίδιο συμφέρον, διακριτό από τα συμφέροντα των μελών τους, το οποίο θα είχε θιγεί από τον προσβαλλόμενο κανονισμό (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Φεβρουαρίου 1988, 67/85, 68/85 και 70/85, *Van der Kooy* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 219, σκέψεις 21 έως 24, και της 24ης Μαρτίου 1993, C-313/90, *CIRFS* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993,

σ. I-1125, σκέψεις 28 έως 30· διάταξη Federolio κατά Επιτροπής, παρατεθείσα στη σκέψη 20, σκέψη 61).

25 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αφορά ατομικά τους προσφεύγοντες. Δεδομένου ότι οι προσφεύγοντες δεν ικανοποιούν μία από τις προϋποθέσεις του παραδεκτού που θέτει το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

26 Ωστόσο, μολονότι δεν μπορούν να ζητήσουν την ακύρωση του προσβαλλομένου κανονισμού, οι προσφεύγοντες διατηρούν τη δυνατότητα να προβάλουν την έλλειψη νομιμότητας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, τα οποία αποφαινόμενοι τηρώντας το άρθρο 234 ΕΚ (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Νοεμβρίου 1998, C-70/97 P, Kruidvat κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-7183, σκέψεις 48 και 49).

Επί των δικαστικών εξόδων

27 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι προσφεύγοντες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

διατάσσει:

- 1) **Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.**
- 2) **Καταδικάζει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.**

Λουξεμβούργο, 12 Ιουλίου 2000.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

K. Lenaerts